

№3 2023 (111)

Видається з жовтня 1999 року
Реєстраційне свідоцтво:
серія KB №23669-13509 ПР
від 9 листопада 2018 року
ISSN 1562-529X
Передплатний індекс: 22863

ЗАСНОВНИКИ:

Харківський національний
університет радіоелектроніки

Харківський національний
педагогічний університет
ім. Г. С. Сковороди

Харківський регіональний інститут
державного управління Національної
академії державного управління
при Президентові України
Приватна фірма «Колегіум»

РЕДАКЦІЯ

Ю. Д. БОЙЧУК,
головний редактор
Л. О. БЕЛОВА,
заступник головного редактора
О. П. КОТУХ,
відповідальний редактор

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

Україна, 61166, Харків,
просп. Науки, 14. ХНУРЕ

тел.: +38 (093) 688-43-30,
+38 (057) 702-08-30

E-mail: newcollegium.journal@gmail.com
<https://nure.ua/branch/zurnal-noviy-kolegium>

Затверджено вченою радою
ХНПУ ім. Г. С. Сковороди,
протокол №5 від 06.06.2023

**Журнал внесено до переліку
наукових фахових видань України
з педагогічних наук, категорія "Б"**

**Видається за сприяння
Ради ректорів вищих навчальних
закладів Харківської області
та Харківського університетського
консорціуму,
за підтримки Департаменту науки
і освіти Харківської обласної
державної адміністрації**

НОВИЙ Колегіум

НАУКОВИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЖУРНАЛ

ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РЕДАКЦІЙНА РАДА

В. І. АСТАХОВА, доктор історичних наук, професор, Україна

В. С. БАКІРОВ, доктор соціологічних наук, професор, академік НАН
України, член-кореспондент НАПН України, Україна

Л. О. БЕЛОВА, доктор соціологічних наук, професор, Україна

В. О. БОГОМОЛОВ, доктор технічних наук, професор, Україна

Ю. Д. БОЙЧУК, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент
НАПН України, Україна

Т. О. ДОВЖЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, Україна

В. А. КАПУСТНИК, доктор медичних наук, професор, Україна

О. Е. КОВАЛЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, Україна

А. І. КУЗЬМІНСЬКИЙ, доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України, дійсний член Міжнародної
слов'янської академії освіти імені Я. А. Коменського, Україна

С. Є. ЛУПАРЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, Україна

О. О. МАТВЕЄВА, доктор педагогічних наук, доцент, Україна

С. В. ПАНЧЕНКО, доктор технічних наук, професор, Україна

В. С. ПОНОМАРЕНКО, доктор економічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України, Україна

Н. О. ПОНОМАРЬОВА, доктор педагогічних наук, професор, Україна

В. П. САДКОВИЙ, доктор наук з державного управління, професор,
Україна

В. В. СЕМЕНЕЦЬ, доктор технічних наук, професор, Україна

Є. І. СОКОЛ, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАН
України, Україна

В. В. СОКУРЕНКО, доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент Національної академії правових наук України, Україна

Т. О. СТРЕЛКОВА, доктор технічних наук, професор, Україна

МАРК БРАУН, професор, директор Національного інституту цифрового
навчання, Дублінський міський університет, Ірландія

ТЕРЕЗА ЯНИЦКА-ПАНЕК, професор PUSB, Академія наук стосованих
імені Стефана Баторія (Польща)

ЗМІСТ

ОСВІТА ТА СУСПІЛЬСТВО

ПРИВАБЛИВІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: СКЛАДОВІ ТА ТРЕНДИ

XXI Міжнародна науково-практична конференція,

10 лютого 2023 року, Харків,

Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»

Бакіров В. Привабливість університету: учора, сьогодні, завтра (роздуми метра)	3
Астахова К. Інституціональне забезпечення розвитку освітніх структур в умовах зростаючої невизначеності.	8
Посохов С. Історія університету як бренд: критичні нотатки	12
Іванова О. Наукова діяльність як фундаментальний чинник побудови іміджу навчального закладу	15

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ

Северин Н., Северин В. Дистанційна освіта в Україні в умовах воєнного стану	18
Бойчук Ю., Козлов А., Науменко Н., Дрозжик Л. Підготовка майбутніх вчителів початкової школи до збереження і зміцнення фізичного здоров'я учнів з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного навчання.	24
Пономарьова Н., Гуліч О. Виховна робота в закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання	32
Собченко Т., Кін О., Ворожбит-Горбатюк В. Створення безпечного освітнього середовища у закладах освіти в умовах воєнного стану.	39
Рябокін М., Котух С., Гордей О., Новицька О., Мельничук Г. Дистанційне навчання з використання програмного забезпечення в управлінні місцевими бюджетами	43
Садковий В., Хмиров І. Основні механізми державного управління щодо актуальності розвитку дистанційного навчання у сфері підготовки майбутніх рятувальників України під час воєнного стану.	49
Бережна С., Коробкіна О. Цифровізація наукової бібліотеки ЗВО: сучасний стан та перспективи	55
Мкртічян О. Фізичний стан здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання.	60
Чередніченко А. Засоби впливу на працездатність здобувачів вищої освіти на заняттях з фізичного виховання	65
Гусленко І. Бренд-стратегії як чинник формування іміджу північноамериканських університетів	70

МЕТОДОЛОГІЯ ОСВІТИ

Бойчук Ю., Боярська-Хоменко А., Рибалко Л. Формування науково-дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії в умовах упровадження технологій дистанційного навчання	74
Постригач Н. Особливості підготовки магістрів дистанційної освіти у Туреччині	82
Пономарьова Н., Сидоренко О., Грановська Т., Борисенко К. Лабораторні роботи з фізики та хімії у підготовці майбутніх учителів в умовах дистанційного навчання.	88
Олійник О., Солошенко О. Інтерактивний метод викладання галузевого права в умовах дистанційної освіти ...	94
Гончарова О. Особливості оцінювання знань здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання (на прикладі історичних дисциплін)	101
Доценко С., Чжан Ітін. Мультимедійні технології в музичному вихованні дітей дошкільного віку.	107

ЛІТОПИС

Пономарьов О., Черемський М. З опорою на творчість	114
Мокроменко О. Аналіз нормативної бази елементарної освіти та визначення міри громадсько-приватної та державної ініціативи у створенні мережі елементарних шкіл у Великій Британії (друга третина XIX ст.) ...	124

ІНФОРМАЦІЯ

Бєльчикова Л. Вперше в Україні! Вперше в Харкові! Унікальний гість ХГУ «НУА»!	129
Анотації.	131

Мова видання — українська, російська, англійська.
Художник обкладинки О. Дербілова.
Виконавець комп'ютерної верстки В. Тарасенко.
При використанні матеріалів журналу посилання на «НК» обов'язкове.
Точка зору редакції може не співпадати з точкою зору авторів.
Підп. до друку 15.06.2023. Формат 84×108/8. Папір офсетний.
Друк цифровий. Умов. друк. арк. 14,5. Облік.-вид. арк. 12,2.
Тираж 300 прим. Зам. № 115. Ціна договірна.
Частина тиражу розповсюджується безкоштовно.

Адреса редакції: Україна, 61166, Харків, просп. Науки, 14, Харківський національний університет радіоелектроніки.
Тел. (057) 702-08-30. E-mail: newcollegium.journal@gmail.com
Оригінал-макет підготовлено і тираж надруковано в ПФ «Колегіум», 61093, Харків, вул. Іллінська, 57/121, тел. (057) 703-53-74. Свідectво про держреєстрацію: серія КВ № 16592-5064ПР від 23.04.2010.

© «Колегіум», 2023.

Виховна робота в закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання

*Наталія Пономарьова,
Олена Гуліч*

В Україні на державному рівні сформований підхід до навчання та виховання як до єдиного процесу, який є безперервним на всіх етапах освіти. Тому завданням діяльності закладів вищої освіти є не тільки підготовка спеціалістів із певним теоретичним і кваліфікаційним рівнем, що відповідає світовим стандартам, а й особистостей, які керуються в професійній діяльності і житті в цілому свідомою позицією приналежності до свого народу і держави, дотримуються державних законів і моральних норм, закладених в ментальності свого народу [1].

Проблеми виховної роботи в закладах вищої освіти в різних теоретичних та практичних аспектах проаналізовані у наукових розвідках таких видатних вчених як А. Алексюк, В. Астахова, Д. Базилевич, М. Болдирєв, С. Карпенчук, М. Стельмахович, В. Кремень, Т. Куриленко, С. Сисоєва, І. Смирнов, Т. Степура, Г. Троцько, Л. Філатова, Л. Філінська, О. Якуба та багатьох інших.

Розроблені засади виховної роботи в закладі вищої освіти утворюють систему вихідних, основних вимог до виховання здобувачів вищої освіти, визначають його зміст, методи, форми та забезпечують його успішність в цілому. У відповідь на сучасні суспільні виклики в Україні створена та введена у дію «Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі», яка встановлює стратегічні напрями виховання молодого покоління в умовах цифрової реальності [2].

Разом з тим, на практиці спочатку через пандемію, а в подальшому через

війну в Україні, проблеми, пов'язані із обмеженнями дистанційної форми виховної роботи, з плином часу мають тенденцію до загострення. Як свідчить досвід, усі учасники освітнього процесу відчують брак реального спілкування, певні складнощі у підтримці продуктивної роботи, порушення у комунікації та взаємодії тощо. Дистанційна форма як навчальної, так і виховної роботи в закладах освіти вимагає підвищених психоемоційних зусиль, мотивації та самоорганізації.

Тому проведення виховної роботи в сучасних реаліях масового дистанційного навчання вимагає встановлення інноваційних за суттю практичних шляхів її здійснення, пошуку сучасних інструментів впровадження, напрацювання нових прийомів, методик та технологій.

Мета статті: аналіз особливостей реалізації форм виховної роботи зі здобувачами вищої освіти в умовах дистанційного навчання (з досвіду Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди).

Традиційними формами виховної роботи зі здобувачами освіти в закладі вищої освіти є організаційні, практичні, вербальні, активні, наочні. В умовах дистанційного навчання вони набувають особливих рис та навіть певних нових можливостей завдяки онлайн-формату.

Реалізація організаційних форм виховної роботи (серед яких збори студентського колективу (факультету, курсу, групи), методичні семінари з питань організації виховної роботи, робота об'єднаної Ради

кураторів, виховні години, індивідуальна робота тощо) в умовах дистанційного навчання має певні переваги, серед яких простота узгодження часу проведення зустрічі, відсутність прив'язки та обмежень місця проведення, можливість зібрати будь-яку за чисельністю аудиторію, доступність використання різноманітної наочності, можливість робити записи заходів для збереження, повторного перегляду та для учасників, які не змогли бути присутніми.

Так, під час дистанційного навчання на фізико-математичному факультеті ХНПУ імені Г. С. Сковороди в рамках виховної роботи регулярно проводяться різні види онлайн-зустрічей зі здобувачами вищої освіти. Передусім, на факультеті впроваджено збори по курсам (на початку семестру, на яких обговорюються плани та перспективи на півріччя, та наприкінці семестру, коли підводяться підсумки роботи). Під час таких зустрічей особлива увага приділяється інформаційно-роз'яснювальній роботі зі здобувачами щодо організації освітнього процесу, стимулювання їх активності, наданню всебічної підтримки (див. рис. 1).

На факультеті проводяться зустрічі по групам — регулярні зустрічі з викладачами-кураторами академічних груп, які

можуть бути організаційними або тематичними, присвяченими певним подіям. Зауважимо, що умови воєнного стану в Україні спричинили суттєві корективи у змістовій складовій роботи викладачів-кураторів — складні обставини висунули нові вимоги до їх ролі в підтримці організації навчання, до надання психолого-педагогічної підтримки здобувачам освіти та, як наслідок, у разі підвищили соціальну відповідальність. На факультеті проводяться й збори Студентської ради факультету, спільні засідання Студентської ради та деканату. Проведення спільних засідань, на наш погляд, відіграє важливу роль як у підтримці студентського самоврядування в цілому, так і у забезпеченні продуктивної взаємодії та комунікації, узгодженні співпраці, у зміцненні колективу факультету [3].

Зазначимо, що у зазначеному ракурсі Студентська рада досить успішно адаптувалась до роботи в онлайн-форматі, намагається ефективно використовувати його переваги та мінімізувати недоліки. Примітним є той факт, що здобувачі перших курсів від початку навчання органічно влилися до студентського колективу факультету та стали активними учасниками студентського самоврядування (у чому особлива заслуга студентських кураторів).

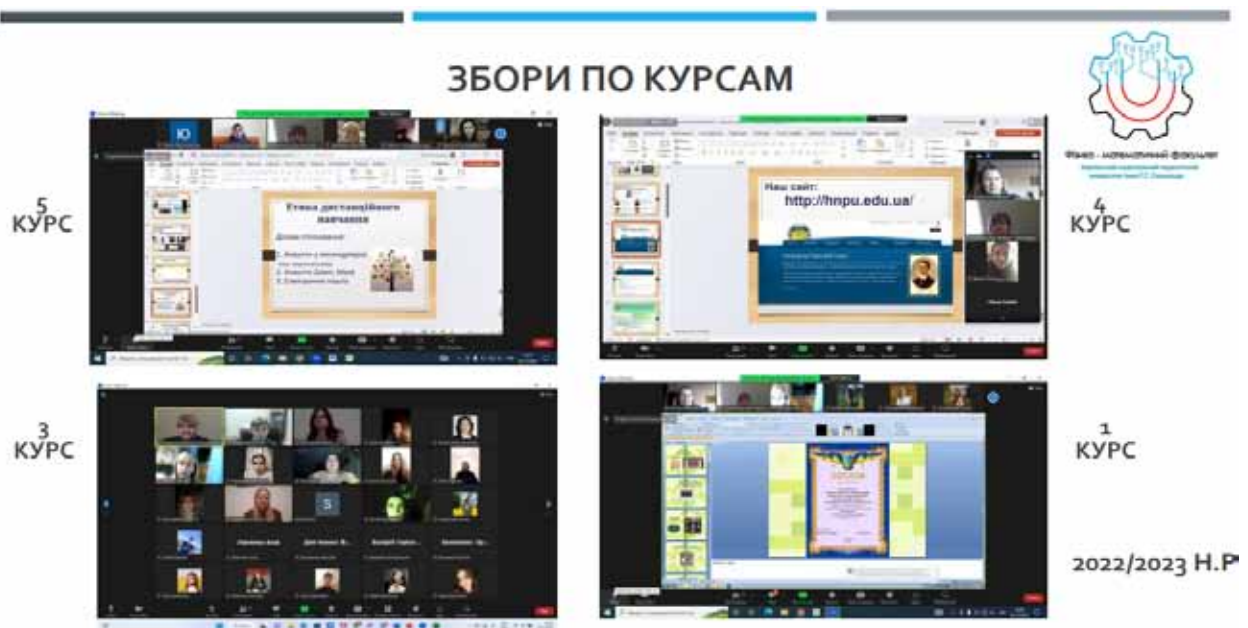

Рис. 1. Онлайн-збори по курсам

рів, які з перших днів навчання активно опікували новачків факультету, допомагали подолати труднощі у адаптації до навчання). Так, у поточному навчальному році, напередодні зимової сесії був проведений захід для першокурсників — «Перша сесія». На зборах студентам було запропоновано пройти кілька віртуальних локацій — «заліків» та «іспитів», але замість викладачів їх оцінювали здобувачі старших курсів, а умовою отримання прохідного балу було виконання творчого номеру або участь у тематичній міні-вікторині. Не можна стверджувати, що усі без виключення здобувачі є активними учасниками позааудиторного життя факультету, але, водночас, молодь безумовно більш природньо почуває себе, вільно поводить себе та реалізує себе у віртуальному середовищі [3].

Як засвідчує досвід, практичні форми виховної роботи (екскурсії, культпоходи, фестивалі, конкурси, олімпіади, турпоходи та спартакіади, студентські конференції тощо) теж можуть бути реалізовані в онлайн-форматі як синхронно, так і асинхронно.

Треба відзначити, що здобувачі фізико-математичного факультету завжди є активними учасниками загально-університетських фестивалів та конкурсів. Так, протягом 2022 року студенти факультету взяли асинхронну участь у фестивалі аматорського мистецтва «Коли закінчиться війна», у творчому конкурсі «Лист війни», «Я читаю Сковороду», «Skovoroda-FEST», організованих культурно-мистецьким центром ХНПУ імені Г.С. Сковороди [3].

У синхронному режимі на фізико-математичному факультеті на початку поточного навчального року відбувся онлайн-фестиваль «Дебют першокурсників». Цього року пройшов випробування новий формат фестивалю: кожна з груп змонтувала та презентувала відеоролики, за допомогою яких здобувачі першого року навчання як бакалавратури, так і магістратури розповіли про свої захоплення та хобі [3].

Студенти фізико-математичного факультету завжди були ініціативними, тож не відмовились від ідеї проводити під час дистанційного навчання і традиційні факультетські заходи, а зреалізували їх в онлайн. Так, на факультеті вже є досвід неодноразового проведення гри «Хто кращий?» в онлайн-форматі, а також квестів, квізів та вікторин на різних онлайн-платформах. Ключовим питанням у організації таких заходів є забезпечення особливих видів активностей учасників, які можуть бути реалізовані дистанційно, підготовка наочних матеріалів, відео- та аудіосупроводу. Наприклад, один з найцікавіших та найулюблених конкурсів на факультеті — конкурс до Дня вишиванки — у 2022 році проводився серед академічних груп факультету та їх кураторів як конкурс фотоколажів. На фізико-математичному факультеті була проведена загально-університетська онлайн-вікторина до 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди «Григорій Сковорода: життя та творчість філософа, просвітителя, поета». У січні 2023 року проведена онлайн-гра, присвячена Дню Соборності України, в якій взяли участь здобувачі і з інших факультетів [3].

Участь у таких заходах потребує вчасного поширення організаторами інформації про них, заохочення учасників, забезпечення презентації конкурсних робіт, оприлюднення підсумків. В онлайн-форматі це вимагає й нових цифрових навичок учасників (наприклад, пов'язаних із створенням рекламних оголошень, обробкою фото чи відео тощо), а також неможливо без наявності потрібного обладнання та програмного забезпечення (камер, планшетів, носіїв тощо). Отже, підготовка та проведення конкурсів та фестивалів в онлайн є не менш трудомісткою, ніж у офлайн-форматі. Водночас, участь у заходах в різних формах бере чимало здобувачів освіти, вони вільно виявляють творчі здібності, є можливість розповсюдження творчих матеріалів серед глядачів [3].

Здобувачі вищої освіти фізико-математичного факультету стали учасниками

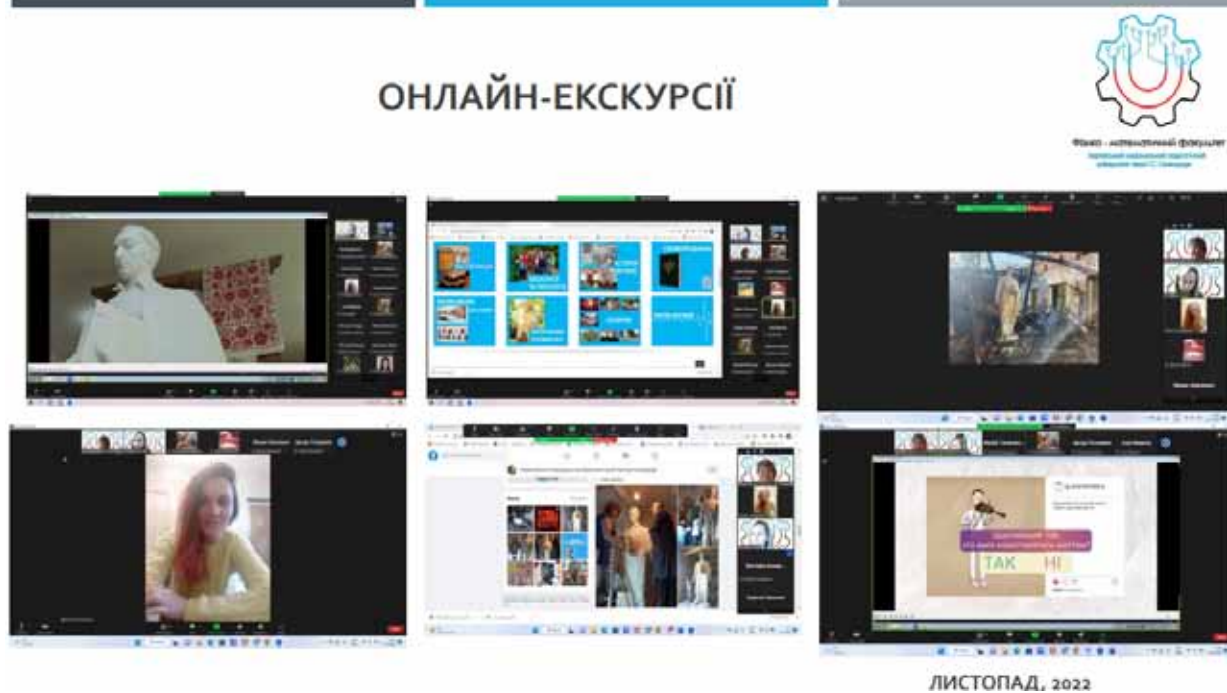

Рис. 2. Онлайн-екскурсія для здобувачів вищої освіти

онлайн-екскурсії до Національного літературно-меморіального музею Г. С. Сковороди, яка була проведена за участі співробітника музею Г. Хамлюк. Учасникам було презентовано матеріали про життя та ідеї українського філософа, продемонстровано відеоролики з участю наукових співробітників музею, анімаційний фільм про мандри Сковороди тощо (див. рис. 2). Приклад екскурсії засвідчив значущість завчасної підготовки таких заходів в онлайн-форматі, яка стосується планування (із передбаченням різноманітних видів діяльності учасників — активного слухання, перегляду різних видів наочності, інтерактивних вправ тощо), заохочення учасників (через пости в соцмережах, групах та на каналах), підготовки ведучих тощо [3].

Щодо вербальних форм виховної роботи (творчі зустрічі з викладачами, випускниками, письменниками, науковцями, політиками; збори, бесіди, вечори, диспути, рольові ігри, конференції, юридичні та психологічні консультації тощо), які уявляються досить традиційними, то у дистанційному форматі вони набувають нових рис. Передусім, суттєво збільшується коло потенційних гостей, з'являється можливість скористатися різноманітними

ресурсами для підтримки проведення. І, що виявилось вагомим, онлайн-формат дозволяє певною мірою деформалізувати спілкування — учасники почувають себе більш впевнено та вільно.

Завдяки можливостям дистанційного навчання навіть в умовах воєнного стану відбулися зустрічі студентів факультету із ректором університету, що було значущою подією та суттєво сприяло підтримці єдності сквородинівського колективу [3].

За ініціатииви деканату та кафедр в різних форматах відбулася низка відкритих онлайн-зустрічей здобувачів вищої освіти усіх рівнів з учителями-предметниками, мета яких — професійне виховання, вивчення та поширення інноваційних освітянських практик, мотивування учасників до професійного зростання у педагогічній діяльності. Так, відбулися зустрічі з учителем хімії Т. Сайц (у формі міні-лекції за участю школярів), майстер-клас з використання цифрових технологій від учителя фізики О. Туманцової, воркшоп А. Чужданової з проєктної діяльності в навчанні інформатики, оригінальний майстер-клас від О. Руденко, викладача математики, підприємниці та арт-коуча [3].

Кульмінаційною подією минулого року було 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди, якому також було присвячено низку онлайн-зустрічей, особливою серед яких для студентського активу нашого факультету та всього університету став телеміст між студентами Києво-Могилянської академії, університету Григорія Сковороди у Переяславі, нашого університету та Президентом України Володимиром Зеленським (див. рис. 3) [3].

Реалізація активних форм виховної роботи (участь у державних молодіжних програмах, сезонних школах, національно-патріотичних і мистецько-культурологічних проєктах, доброчинна (волонтерська) діяльність, участь у роботі органів студентського самоврядування університету, святкування загальнодержавних та університетських свят, проведення флешмобів тощо) без сумнівів є найбільш ефективною в офлайн. Водночас, на даний час, через пандемію та воєнний стан, накопичений певний досвід дистанційного впровадження й активних форм виховної роботи. Так, на фізико-математичному факультеті онлайн відзначаються традиційні університетські свята — посвята в першокурсники, випуски бакалаврів та магістрів, свята до календарних та визначних дат, тощо. Опорою у їх організації є студентське самоврядування. Робота студентського

самоврядування фізико-математичного факультету у складі університетського самоврядування здійснювалася протягом багатьох років, завдяки чому була розроблена та випробувана його стала організаційна структура. Підтримка студентського самоврядування, тісна співпраця та взаємодія з ним — наріжний камінь виховної роботи на фізико-математичному факультеті. Загальну координацію роботи студентського самоврядування виконує Студентська рада факультету, яка включає окремі комітети: навчальний, волонтерський, культурно-масовий, медіа, PR, спортивний та технічний. Діяльність цих комітетів зосереджується навколо певного напрямку роботи і має певну специфіку, надаючи учасникам проявити себе у різних напрямках (див. рис. 4) [3].

Особливо відзначимо в умовах сьогодення волонтерський комітет, який традиційно мав за мету залучення молоді до проведення різноманітних благодійних акцій та заходів, а під час війни його робота набула особливого змісту. Волонтери працюють як на факультеті, в університеті, так і у своїх місцевих громадах, ініціюють спільні акції у соцмережах тощо. Серед факультетських проєктів в онлайн відзначимо збір коштів до Дня захисників та захисниць України «Донат на подарунок», збір коштів для придбання подарунків для дітей з деокупованих те-

ЗУСТРІЧ З ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ

Рис. 3. Онлайн-зустріч з Президентом України В. Зеленським

риторій до Дня Святого Миколая, участь наших студентів у роботі зимового табору відпочинку для дітей регіону [3].

До активних форм виховної роботи також можна віднести й організацію флеш-мобів та челенджів. Така форма роботи порівняно легко реалізується в онлайн, і дуже об'єднує студентів, оскільки передбачає попередню саме спільну підготовку, перегляд, обговорення творчих матеріалів тощо. Такі заходи на нашому факультеті відбуваються за підтримки культурно-масового, спортивного, медіа, PR-комітету Студентської ради. Зокрема, у попередньому році було організовано флешмоб до Дня матері, до Міжнародного Дня захисту дітей, екологічна акція «Бережемо землю — наш рідний дім», до Дня спорту тощо (див. рис. 5). Здобувачі факультету успішно долучалися і до загально-університетських челенджів, серед яких особливо успішним був #ЯУчитель [3].

В умовах дистанційного навчання для реалізації наочних форм виховної роботи (презентацій друкованих та періодичних видань, творчих виставок, стендів, презентації, використання можливостей інтернет-ресурсів, друкованих засобів масової інформації, тощо) у нагоді стає потужний арсенал цифрових технологій.

Так, своєчасна презентація та промоція поточних подій на факультеті у

медіапросторі стала пріоритетним напрямом роботи під час дистанційної форми навчання, розроблені та регулярно оновлюються цифрові плакати, презентації, ролики факультету. Щодо наочних форм виховної роботи, то висвітлення усіх заходів відбувається на офіційній сторінці фізико-математичного факультету, на офіційній сторінці факультету у Facebook, сторінках в Instagram, на каналах факультету в Telegram, у Tiktok та на YouTube-каналі фізико-математичного факультету. За ініціативою Студентської ради затверджена нова концепція роботи факультетської газети «Фізматін» і готується її оновлений випуск [3].

Таким чином, завдяки впровадженню дистанційної форми виховної роботи в закладах вищої освіти вона набула нових особливостей, серед яких особливо значущими постають:

- подолання просторових та часових бар'єрів між учасниками освітнього процесу;
- загальне кількісне та якісне збільшення числа учасників заходів з виховної роботи;
- індивідуалізація роботи зі студентами;
- популяризація ідеї студентського самоврядування;
- зміни у організаційних засадах та

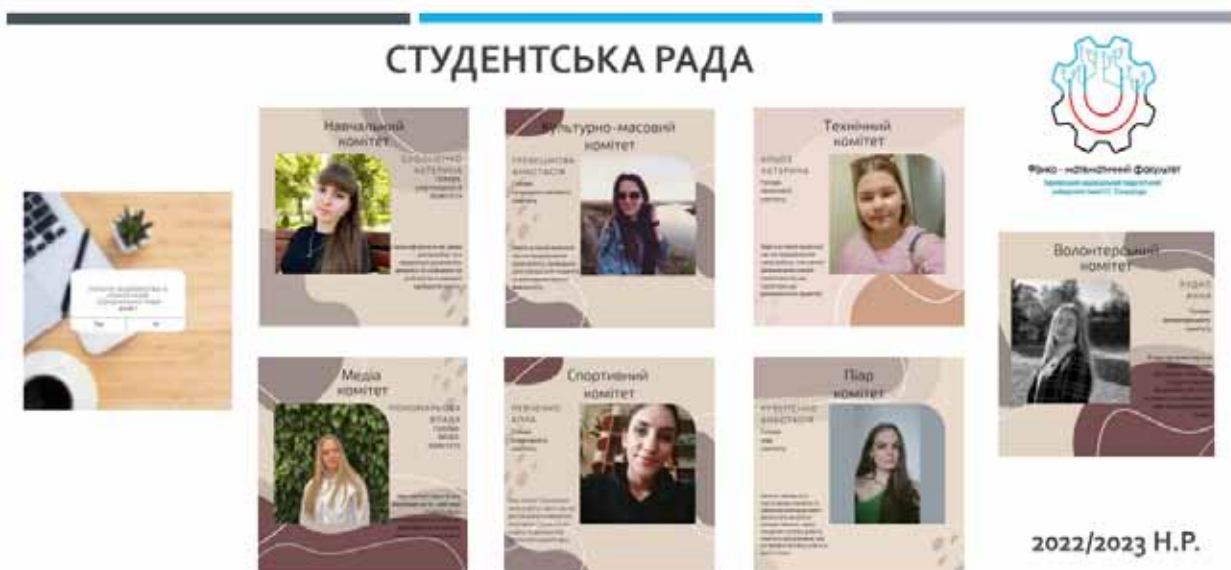

Рис. 4. Презентація комітетів Студентської ради

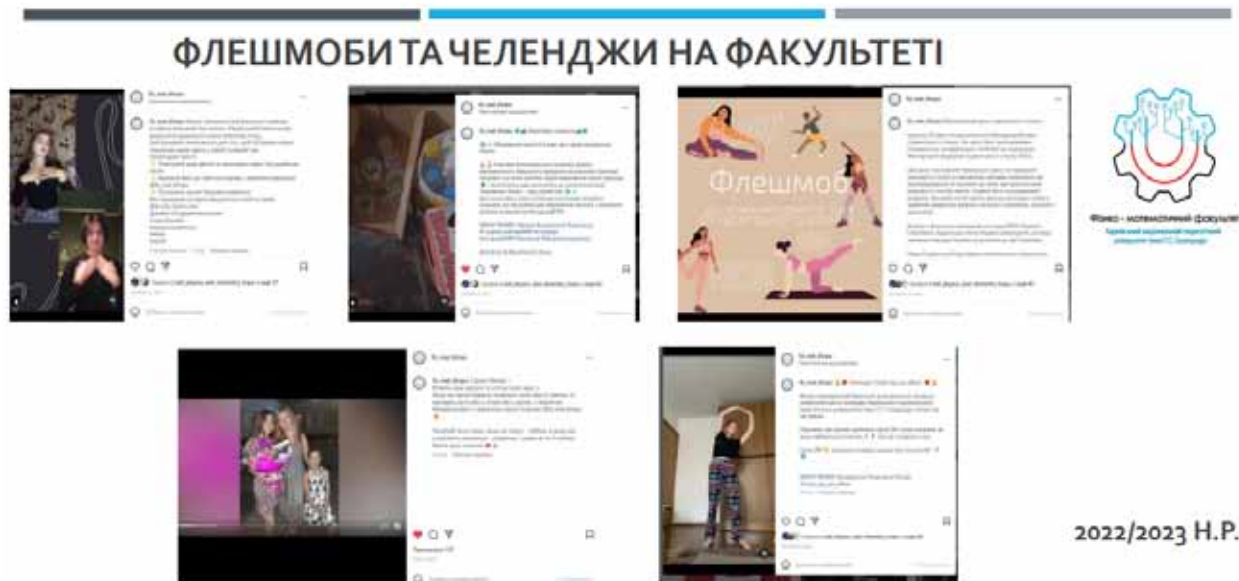

Рис. 5. Учасники онлайн-флешмобів та челенджів

впровадження нових прийомів виховної роботи;

- посилення вимог до цифрової компетентності учасників тощо.

Урахування розглянутих особливостей виховної роботи в онлайн-форматі, може, на нашу думку, виконати компенсаторну функцію у подоланні обмежень дистанційного навчання в закладі вищої освіти та дозволить у широкому розумінні досягти поставленої мети виховної роботи зі здобувачами та виконати місію закладу вищої освіти.

Література

1. *Концепція виховної роботи на 2021 — 2025 pp.* URL: <http://hnpu.edu.ua/>

sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Konceptcia_vyhovnoi_robotu.pdf (дата звернення 01.03.2023 р.)

2. *Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі.* URL: <https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Kontseptsia-vykhovannia-ditey-ta-molodi-v-tsifrovomu-prostori.pdf> (дата звернення 01.03.2023 р.)

3. *Особливості організації виховної роботи на фізико-математичному факультеті зі здобувачами вищої педагогічної освіти в умовах дистанційного навчання.* URL: https://drive.google.com/file/d/1IJDngKg_amQY9_4Zory-_hYdWJkRRLFU3/view (дата звернення 01.03.2023 р.)

05.03.2023

Відомості про авторів:

Пономарьова Наталія Олександрівна — доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету, професор кафедри інформатики; Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; Харків, Україна; email: ponomna@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0172-8007>; Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=oPbQT1UAAAAJ>; Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211132743>

Гуліч Олена Олександрівна — кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і практики англійської мови; Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; Харків, Україна; email: gulich.elena@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3846-1916>; Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=OBnU89IAAAAAJ>; Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212089889>